

voren, wat de Utrechtsche verklaring zegt, dat de grond voor den doop is het bevel en de belofte Gods. Er is dan ook op dit standpunt een dubbele verzegeling in den doop. Voor den uitverkorene bezegelt de doop de onvoorwaardelijke belofte, en is hij tegelijk heilsv verzekering. Voor den niet-uitverkorene alleen de verzegeling van het algemeen aanbod der genade, de voorwaardelijke belofte.

Welke gevolgen dit heeft voor de practijk des geloofs, laat zich denken. Wij willen ons, om dit duidelijk te maken, nu eens niet beroepen op mannen als Woelderink en Van Dijk, maar op den Amerikaanschen Professor Heyns. Hij staat, meenen wij, toch nog niet in het hoekje der als „remonstrantsch” verdachten. Voor zijn „Gereformeerde Geloofsleer” schreef wijlen Prof. Dr H. Bouwman een voorrede, waar o.a. in staat: „Prof. Heyns heeft ons in deze Gereformeerde Geloofsbelijdenis een boek gegeven dat niet alleen gezond Gereformeerd is, maar dat tevens door duidelijkheid van voorstelling en door zijn gewijden toon aangenaam te lezen en gemakkelijk te verstaan is”.

Nu, deze professor Heyns schrijft op pag. 206: „Dan, wil het Formulier zeggen, als ons alle steun voor ons geloof dreigt te ontvallen, zal ons nog de steun van onzen Doop overblijven als die van een „ontwifelbaar getuigenis”. Zoo kan het Formulier alleen spreken door aan den Doop een objectieve, voor allen geldende betekenis toe te kennen, want de Doop kon onmogelijk voor den gevallen in zonde zulk een „ontwifelbaar getuigenis” zijn, als hij alleen waarlijk een Doop was en waarlijk die weldaden verzegelde aan de uitverkorenen of aan de wedergeborenen. De gevallen in de zonde, die dreigt aan Gods genade te vertwijfelen, zal zeker allereerst twijfelen aan zijn verkiezing en aan zijn wedergeboorte, en daarmee zou hij aan zijn Doop geenerlei steun kunnen hebben voor zijn geloof”.

Even verder schrijft de professor: „De Doop verzegelt ons de SCHENKING als metterdaad geschied, niet de DEELACHTIGMAKING als metterdaad geschied; hij verzegelt de weldaden als GESCHONKENE, niet als ONDERWERPELIJK DEELACHTIG gemaakte. Dat het Formulier het zoo bedoelt, blijkt, om slechts dat te noemen, uit de uitdrukking: „ons toeëigende hetgeen wij in Christus hebben”. Wat de Doop ons verzegelt als in ons bezit is het objectieve „in Christus hebben” krachtens schenking. Doch dit hebben kan alleen zaligmakend worden door de toeëigening des Heiligen Geestes, en dienaangaande verzegelt de Heilige Geest weer aan allen gelijkelijk, niet dat Hij dat gedaan heeft of doen zal, maar dat Hij het doen WIL”. (Kapitale zetting van ons).

Gezond Gereformeerde taal, zegt prof. Bouwman. Maar een Amerikaan, zal misschien Ds Luiks zeggen. Maar dan toch een gezond Gereformeerde Amerikaan. Hij zou vreemd opkijken, als hij vandaag in Nederland was in de zusterkerk, waarmede de Christian Reformed Church of America correspondentie onderhoudt. Hij zou op de kansels van de zusterkerk met deze leer niet meer geduld worden.

Wie de heiliging, in de eerste doopvraag bedoeld, wil zien als rakende alleen de soort, maar niet den concreet hier en nu gedoopte, zal altijd den waarachtigen troost en de kracht van het sacrament ondermijnen. Want het wankelende geloof wordt dan niet verwezen naar de onwankelbare belofte, maar naar de tot wankeling brengende vraag: ben ik wel echt, wel waarlijk gedoopt? Heeft mijn doop mij wel mijn uitverkiezing verzegeld?

De groote fout, die hier gemaakt wordt, is, dat men niet uit elkander houdt wat God geeft in het sacrament en wat de mensch in het geloof ontvangt. Wie Calvijn op dit punt raadpleegt, zal bemerken, dat hij altijd weer uit elkaar houdt het aanbieden van Gods zijde, en het aannemen van 's menschen kant. God biedt ons Zijn genade en schenkt die in het sacrament. Maar wij moeten die genade in het geloof aannemen. Dat sommigen dat niet doen, maar Gods genade den toegang in hun leven versperren door hun ongelooft, en anderen wel wat God geeft in het sacrament aannemen, komt van Gods eeuwige verkiezing. Maar daar beginnen wij niet mee. Zoo heeft Calvijn telkens weer zijn sacramentsleer opgebouwd. Om een citaat uit de Institutie te geven, laat ons luisteren naar wat hij zegt in 4, 14, 16: „Want het

geen God ingesteld heeft, blijft vast en behoudt zijn natuur ook al veranderen de menschen; maar, daar aanbieden iets anders is dan aannemen, verhindert niets dat het teeken, dat door des Heeren Woord geheiligd is, inderdaad is, wat het genoemd wordt, en zijn kracht behoudt, maar dat toch geen nut eruit voortkomt voor een boos en goddeloos mensch”. Elders zegt Calvijn: De doop is het bad der wedergeboorte, ook al zou heel de wereld ongelooft zijn... (In zijn Prael. op blz. 20: 20).

Uitwendige of inwendige heiliging?
Voert nu deze opvatting van het „in Christus geheiligd zijn” van de eerste doopvraag per se tot de leer van een uitwendige heiliging? Ds. Luiks meent van wel. Althans in vr. 23 zegt hij, dat de bezwaarden hier alleen aan uitwendige heiliging willen denken. Voorts ziet hij hier het spook van de volkskerk opdoemen. Zoo'n uitwendige heiliging past wel bij de volkskerk. Daar kan men inderdaad bij de kinderen spreken van een aanbod der genade, maar in de Gereformeerde Kerken in Nederland zou men kunnen spreken van de gave der genade. Hoe

Oproep

*Het is het schelden niet, noch schimpingen of dreigen,
Het is geen wapenschouw naar vreemd,
uitheemsch model;
Geen bruto en blind geweld bracht ooit
het recht tot zwijgen:
Maar noodeloze angst en latheid doen
het well*

*In kalme, stille tijd banieren te ont-plooien,
En dan voorop te gaan, is geen
bewijs van moed!
En, als de aanval komt, het wapen weg
te gooien
Ontteert hem, die eerst sprak van trouw
en heldenbloed!*

*De rusting Gods, Zijn deel des volks
gegeven,
Mag niet in rust tot roesten Zijn ge-doemd.
Als Gij den strijd niet schuwt, behoudt
Zij U het leven.
Schaamt U den Leider niet, naar Wien
gij zijt genoemd!
V.*

Ds Luiks van de groote stadkerken durft beweren, dat ook daar iedere doop (de uitzonderingen dan daargelaten) de gave der genade betekent, gelet op het karakter van volkskerk dat ook de Gereformeerde Kerken daar zijn gaan dragen, is zijn zaak.

Maar, dat nu daargelaten, wijzen wij heel het stellen van het dilemma inwendige-uitwendige heiliging af. Dit schema is afkomstig uit een filosofie die het inwendige hooger schat dan het uitwendige. Die de buitenwereld geringer waardeert dan het innerlijke leven, wijl daar immers het contact met God zou plaats vinden. Vandaar het spreken van „slechts” een uitwendige heiliging tegenover de hooger gewaardeerde innerlijke heiliging. Zoo deden de Dooperschen, die ook het inwendige hooger schatten dan het uitwendige. Maar wie als calvinist gezien heeft, dat heel het geschapen leven onder de wet Gods staat, en dat alleen God de Heere soeverein is over het geschapene, die zal wel onderscheidingen in dat geschapene opmerken en beschrijven, maar zal in dat geschapene niet het een boven het ander waarden, niet het inwendige stellen boven het uitwendige, maar zoowel het inwendige als het uitwendige zien als beide staande onder de wet Gods, en onderworpen aan den Schepper.

Nu is wat wij hier zeggen volstrekt niet nieuw. Wie meenen mocht, dat hij hier met een nieuwe richting, een z.g. derde verbondsbeschouwing, te doen heeft, geeft wel blijk de historie, ook die van den jongsten tijd slecht te kennen.

Wij verwijzen weer naar een auteur wiens boek indertijd van alle zijden aanbevolen is. In „Onze Geloofsbelijdenis” schrijft Ds J. G. Feenstra: „Ook hier wordt, om de plooiën glad te strijken, gewerkt met de woorden *inwendig* en *uitwendig*”. Die onderscheiding verwerpt

de auteur, en vervolgens vraagt hij wat het Woord Gods in dezen ons leert. Het is interessant om te zien, welke getuigen hij aanvoert tegen het huidige synodale standpunt. Allereerst Prof. Greijdanus, die in een dictaat schrijft: „Het (heilig n.l.) spreekt dus van heilijke bevoorrechtiging der geloovigen in hun genadige verbinding met den Heere en Zijn dienst en losmaking van de wereld en verderf, maar wijst ook op hun roeping tot reiniging van hun zonden en algeheele toewijding aan den Heere. Dan Bavinck in zijn Dogmatiek, deel 4 pag. 579. De kinderen der geloovigen zijn... kinderen des verbonds, wien de belofte even goed als den volwassenen toekomt, zij zijn in het verbond begrepen en zijn heilig non natura (d.w.z. niet van nature) Job 14: 4, Ps 51: 7, Joh. 3: 6, Ef. 2: 3, sed foederis privilegio (maar krachtens het verbondsvoorrecht). Verder haalt Ds Feenstra aan wat Dr Gerth van Wijk schrijft in „Onze kinderen in Christus geheiligd”, waarin zeer veel historisch materiaal verwerkt is. Deze auteur komt tot de conclusie: heilig beteekent hier: „Gode toegewijd zijn, afgescheiden van de belijders van andere godsdiensten, toegelaten tot de gemeenschap der Christelijke Kerk, door Christus gesteld onder den zegen van het genadeverbond Gods”.

Vervolgens laat Ds Feenstra nog zien, dat ook Gisp en Van Goer in gelijken geest spreken, om dan de conclusie te trekken: „Geheiligd in Christus is een verbondsrelatie, positief tot God en Zijn dienst en negatief tegenover de wereld en de zonde”, pag. 434.

Het geheiligd zijn in Christus bepaalt de rechtspositie van onze kinderen. Hun komt rechtens toe de verbondsbefoorte van de rechtvaardigmaking door het geloof.

De toeëigening van die befoorte zal later moeten geschieden in het geloof van deze kinderen. En bij een onrein achten van het hun toegezegde bloed van Christus zal dit bloed tegen hen getuigen en hun oordeel verzwaren.

De heiligheid van de eerste doopvraag is een verbondsheiligheid, welke noch met een inwendige noch met een uitwendige heiligheid valt gelijk te stellen, maar die boven dit dilemma uitkomt. Want deze verbondsheiligheid is zeker bestemd om ook gansch inwendig de bondelingen te doorstralen en te beheerschen. Zij dringt door in heel het leven van de bondelingen, en gaat dat meer en meer beheerschen. En bij verwerping van de befoorte des verbonds slaat deze heiligheid om in een onheiligheid die het oordeel van deze kinderen des koninkrijks ten zeerste verzwart. In dit verband spreekt de Schrift het ernstige woord van het met dubbele slagen geslagen worden.

In Christus geheiligd! Het is een zeldzaam groot voorrecht, dat onze kinderen in het verbond Gods ontvangen. Alle weldaden van Christus, de wedergeboorte inbegrepen, zijn hun toegezegd, en daar hebben zij recht op. Maar het is ook een groote verantwoordelijkheid die zij daardoor dragen; want Christus is gezet tot een val en opstanding veler in Israël.

Maar die wetenschap geeft ons ook de kracht en de vrijmoedigheid om onze kinderen bij het opwassen niet te wijzen op hun veronderstelde wedergeboorte of iets dergelijks, maar op de vastheid van Gods verbondsbefoorte en de noodzakelijkheid die ook door een persoonlijk geloof in den weg van dagelijksche bekeering toe te eiegenen.

Er is dan ook geen sprake van dat hier „de verheerlijking van 's menschen kracht om den hoek komt gluren”, zooals Ds Luiks in de beantwoording van de 24ste vraag meent. Hoe komt hij er bij? De Gereformeerden spraken altijd vrijmoedig van „voorwaarden des verbonds” zeide Prof. Bavinck, zooals we boven zagen. Alleen: van gereformeerde voorwaarden, niet van remonstrantsche voorwaarden. De Remonstrant, ja die maakt van de vervulling van de verbondsvoorwaarden iets verdienstelijks. Maar de Gereformeerde denkt daar niet over. Die zegt zelfs, dat God de Heere ons de conditien of voorwaarden van het verbond doet vervullen. Maar daarom blijven die voorwaarden wel voorwaarden, maar Gereformeerde. En juist Prof. Greijdanus heeft er steeds weer op gewezen, dat er een bijkomende genade moest zijn, die ons de voorwaarden des verbonds doet inwilligen en die voortvloeit uit 's Heeren genadige verkiezing.

HELPMAN.

R. H. BREMMER.

Toezeg
zijn ond

Het befoort

Wij allen
het land R
Die spreek
Door den
eigendom
bied tussch
Als die
hem „geef
is van mij,
Gods vraag
Abraham
der geloof
dit befoort
niet alleen
te doen w
maken, die
heeft Abrah
gerechtigte
zeggen: het
die derhalv

Maar het
H. Geest o
hebben” w
van het ge
ons deel d
Ook „dit
Hij zal dit
dat, eenma
dat naar i
Abraham i
verbond; h
ting bringe
een reuk
wereld” aa
ook van h
maat der i

En eerst
zijn nakom
behooren t
geslagen v
zal, „dit i
Dat zal
euw” voo
geslacht” t
herwaarts
door het g
werkt, en
(Jericho) z
de H. Gees
„in Christo

De tijd
dien tijd z
van zijn e
graf moete
zal de Am
onderdrukk
Amoriet di
zonde vol
Kerk, in

Gelijk ook
acht elke o
is Uwe”, z
de oude, m
dan vierho
en zal strak
Toldat zijn
zullen wij
in-rechten
vinden. Wa
altijd in de
ham, Want

Maar da
zegging en
Dat er een
belofte, en
zoo ook e
zegging, en
zegde.
Dat stā d
zoo vaak
en met he
beeld van
Abraham
in de scher
moed, en
zij hebbe
zij hebbe
zij hebbe
zij hebbe
zij hebbe
de heer!
Maar dit
bestaat, is
den kinder
zegd. Zij